

Prövning av metod för att dela kostnader för omdirigering och motköp för kapacitetsberäkningsregion Norden

Beslut

1. Energimarknadsinspektionen (Ei) godkänner Affärsverket svenska kraftnäts (Svk) förslag (bilaga 1) till metod för att dela kostnader för omdirigering och motköp för kapacitetsberäkningsregion Norden.
2. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Norden fattar ett beslut med samma innebörd inom föreskriven tid.
3. Detta beslut kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen.

Beskrivning av ärendet

Av Europeiska kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (förordning (EU) 2015/1222) framgår att alla systemansvariga för överföringssystem (de systemansvariga) i varje kapacitetsberäkningsregion, senast 16 månader efter godkännandet av förslaget till kapacitetsberäkningsregioner, ska utarbeta ett förslag till metod för att dela kostnader för omdirigering och motköp.

Kapacitetsberäkningsregion Norden utgörs av följande elområdesgränser och ansvariga systemansvariga för överföringssystem genom ACER:s beslut nr 06/2016 av den 17 november 2016.

- a) Danmark 1 – Sverige 3 (DK1-SE3), Energinet.dk och SvK;
- b) Danmark 2 – Sverige 4 (DK2-SE4), Energinet.dk och SvK;
- c) Danmark 1 – Danmark 2 (DK1-DK2), Energinet.dk;
- d) Sverige 4 – Sverige 3 (SE4-SE3), SvK;
- e) Sverige 3 – Sverige 2 (SE3-SE2), SvK;
- f) Sverige 2 – Sverige 1 (SE2-SE1), SvK;

- g) Sverige 3 – Finland (SE3-FI), SvK och Fingrid Oyj; och
- h) Sverige 1 – Finland (SE1-FI), SvK och Fingrid Oyj.

Ansökan

I mars 2018 inkom SvK med en ansökan om att Ei ska godkänna ett förslag till metod för att dela kostnader för omdirigering och motköp för kapacitetsberäkningsregion Norden. Av ansökan framgår att denna är framtagen gemensamt av de systemansvariga för överföringssystemen (TSO) inom kapacitetsberäkningsregion Norden. I arbetet har också den norska systemansvariga för överföringssystem, Statnett, deltagit.

Ei har, tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Norden och tillsammans med den norska tillsynsmyndigheten Norges vassdrags- og energidirektorat analyserat förslaget. I ett samordnat beslut i september 2018 har tillsynsmyndigheterna i region Norden begärt att de systemansvarigas ansökan ska ändras.

SvK har sedan den 14 november 2018 kommit in med en ändrad ansökan.

SvK:s ansökan innehåller ett metodförslag som närmare beskriver kostnadsfördelningsprinciper vid omdirigeringar som genererar kostnader och vid motköp. Vidare innehåller metodförslaget även bl.a. ett åliggande för de systemansvariga för överföringssystem att, i kontrollsyfte, samla in data över omdirigerings- och motköpsaktiviteter. Metoden ska enligt sökande genomföras samordnat med metod om samordnad omdirigering och motköp enligt artikel 35 i förordning (EU) 2015/1222.

Samordning och ärendets handläggning

Ei har tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter i kapacitetsberäkningsregion Norden berett ärendet i syfte att samordna de nationella beslut som enligt förordning (EU) 2015/1222 krävs av alla tillsynsmyndigheter inom en viss region.

Tillsynsmyndigheterna har i sin samordning kommit fram till att de systemansvariga för överföringssystemens förslag till metod kan godtas.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Förordning (EU) 2015/1222

Metod för att dela kostnader för omdirigering och motköp

1. Senast 16 månader efter det att beslutet om kapacitetsberäkningsregioner har fattats ska alla systemansvariga för överföringssystem i varje kapacitetsberäkningsregion utarbeta ett förslag till en gemensam metod för att dela kostnader för omdirigering och motköp.

2. Metoden för att dela kostnader för motköp och omdirigering ska omfatta lösningar för att dela kostnader för åtgärder av gränsöverskridande betydelse.

3.Kostnader för omdirigering och motköp som är berättigade att delas mellan berörda systemansvariga för överföringssystem ska bestämmas på ett öppet och kontrollerbart sätt.

4.Metoden för att dela kostnader för omdirigering och motköp ska åtminstone

a) bestämma vilka kostnader, uppkomna efter utnyttjande av sådana avhjälpande åtgärder där kostnader beaktats i kapacitetsberäkningen och där en gemensam ram för utnyttjande av sådana åtgärder har fastställts, som är berättigade att delas mellan alla systemansvariga för överföringssystem i kapacitetsberäkningsregionen enligt metoden för kapacitetsberäkning som anges i artiklarna 20 och 21,

b) definiera vilka kostnader, uppkomna efter utnyttjande av omdirigering eller motköp för att säkerställa den garanterade kapaciteten mellan elområdena, som är berättigade att delas mellan alla systemansvariga för överföringssystem i kapacitetsberäkningsregionen enligt metoden för kapacitetsberäkning som anges i artiklarna 20 och 21,

c) fastställa regler för regiontäckande kostnadsdelning så som bestämts i enlighet med leden a och b.

5.Metoden som utarbetas enligt punkt 1 ska omfatta

a) en mekanism för att kontrollera det faktiska behovet av omdirigering eller motköp mellan de berörda systemansvariga för överföringssystemen,

b) en mekanism för att i efterhand övervaka användningen av avhjälpande åtgärder med kostnader,

c) en mekanism för att bedöma de avhjälpande åtgärdernas inverkan, baserad på driftsäkerhet och ekonomiska kriterier,

d) en process som medger förbättringar av de avhjälpande åtgärderna,

e) en process som medger att de behöriga tillsynsmyndigheterna kan övervaka varje kapacitetsberäkningsregion.

6.Metoden som utarbetas enligt punkt 1 ska också

a) ge incitament till hantering av överbelastningar, inklusive avhjälpande åtgärder, och incitament till verkningfulla investeringar,

b) överensstämja med ansvaret och skyldigheterna för de berörda systemansvariga för överföringssystemen,

c) säkerställa en rättvis fördelning av kostnader och fördelar mellan de berörda systemansvariga för överföringssystemen,

- d) överensstämma med andra relaterade mekanismer som åtminstone omfattar i) metoden för att dela intäkter från överbelastning som anges i artikel 73, ii) kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystem enligt artikel 13 i förordning (EG) nr 714/2009 och kommissionens förordning (EU) nr 838/2010 (1),
- e) underlätta en effektiv och långsiktig utveckling och drift av det alleuropeiska sammanlänkade systemet och en effektivt fungerande alleuropeisk elmarknad,
- f) underlätta anslutning till de allmänna principerna för hantering av överbelastningar enligt artikel 16 i förordning (EG) nr 714/2009,
- g) möjliggöra rimlig ekonomisk planering,
- h) vara förenlig med tidsramarna för dagen före- och intradagsmarknaderna, och
- i) överensstämma med principerna om öppenhet och icke-diskriminering. (artikel 74)

Den föreslagna metoden ska även innehålla ett förslag till tidplan för dess genomförande samt en beskrivning av vilka effekter metoden förväntas få för de övergripande målen i förordningen. (artikel 9.9)

De övergripande målen för förordning (EU) 2015/1222 är följande.

- a) främja ändamålsenlig konkurrens inom elproduktion, elhandel, och elförsörjning,
- b) säkerställa optimal användning av infrastruktur för överföring,
- c) säkerställa driftsäkerhet,
- d) optimera beräkning och tilldelning av kapacitet mellan elområden,
- e) säkerställa rättvis och icke-diskriminerande behandling av systemansvariga för överföringssystem, nominerade elmarknadsoperatörer, byrån, tillsynsmyndigheter och marknadsaktörer,
- f) säkerställa och förbättra öppen och tillförlitlig information,
- g) bidra till en effektiv och långsiktig drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i unionen,
- h) ta hänsyn till behovet av en rättvis och välordnad marknad och en rättvis och välordnad prisbildning,
- i) skapa en spelplan med lika villkor för nominerade elmarknadsoperatörer,

- j) tillhandahålla en icke-diskriminerande tillgång till kapacitet mellan elområden.
(artikel 3.)

Om godkännandet av metoden kräver ett beslut av mer än en tillsynsmyndighet ska de behöriga tillsynsmyndigheterna samråda, samordna och driva ett nära samarbete med varandra för att nå en överenskommelse avseende metoden. (artikel 9.10)

Beslutet om inlämnad metod ska fattas inom sex månader efter att tillsynsmyndigheten, eller i förekommande fall, efter att den sista berörda tillsynsmyndigheten tagit emot metoden. (artikel 9.10)

Förordningen trädde i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. (artikel 84)

Ellagen (1997:857)

I ett beslut av nätmyndigheten enligt sådana riktlinjer som har antagits med stöd av förordning (EG) nr 714/2009 ska det anges att beslutet kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen. (12 kap. 1 b §)

Ei:s motivering till beslutet

De formella kraven på ansökan och beslutsprocessen

Svk:s ansökan har kommit in i tid. Svk har samordnat sin ansökan med övriga systemansvariga för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden. Vidare har den norska systemansvariga för överföringssystem Statnett deltagit i arbetet med framtagandet av metodförslaget.

Ei har samordnat detta beslut med övriga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Norden. De formella kraven på beslutsprocessen är därmed uppfyllda.

Prövning i sak

Förslaget innebär att en gemensam metod skapas för att fördela de kostnader som uppkommer då samordnad omdirigering och mothandel sker inom kapacitetsberäkningsregion Norden. Metoden syftar till att optimera och upprätthålla den kapacitet mellan budområden som lämnas till dagen före- respektive intradagsmarknaden. Genom metodförslaget åläggs de systemansvariga för överföringssystem att, i kontrollsyfte, samla in data över omdirigerings- och motköpsaktiviteter. Av förslaget framgår också när den föreslagna metoden ska genomföras.

Ei delar Svk:s uppfattning att metodförslaget uppfyller de krav som ställs på metoder för att fördela kostnader vid samordnad omdirigering och mothandel inom

kapacitetsberäkningsregioner i förordningen (EU) 2015/1222. Svk:s metodförslag kan därför godkännas.

Beslutet i detta ärende förutsätter för sin giltighet att samtliga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Norden fattar nationella beslut med samma innebörd inom den tidsfrist som följer av förordning (EU) 2015/1222.

Hur man överklagar Se bilaga 2, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Göran Morén, chefsekonomen Therése Hindman Persson, avdelningschefen Caroline Törnqvist, biträdande chefsekonomen Jens Lundgren, biträdande avdelningschefen Kaj Forsberg samt experten Lars Tedebrand, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Lars Tedebrand

Bilagor

1. Ansökan - förslag till metod för att dela kostnader för omdirigering och motköp för kapacitetsberäkningsregion Norden
2. Så här gör du för att överklaga beslutet.

Skickas till:

Affärsverket svenska kraftnät

ACER - Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (för kännedom)

Gemensam metod för att dela kostnader för samordnad omdirigering och motköp mellan systemansvariga för överföringssystem i kapacitetsberäkningsregion Norden, i enlighet med artikel 74 i kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning

14 november 2018

Alla systemansvariga för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden,

Med beaktande av följande skäl

- (1) Detta dokument beskriver en gemensam metod för de systemansvariga för överföringssystem, inom kapacitetsberäkningsregion Norden i enlighet med artikel 15 i kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning.
- (2) Denna metod utgör en gemensam metod för att dela kostnader för samordning av omdirigering och motköp i enlighet med artikel 74 i förordning (EU) 2015/1222 (nedan **“metod för kostnadsdelning”**).
- (3) I denna metod för kostnadsdelning tas hänsyn till de allmänna principer, målsättningar och metoder som de fastställts i förordning (EU) 2015/1222, kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel. Målsättningen med förordning (EU) 2015/1222 är att samordna och harmonisera kapacitetsberäkning och kapacitetstilldelning för gränsöverskridande dagen före och intradagsmarknader och denna ställer krav på de systemansvariga för överföringssystem avseende samarbete på regional nivå, europeisk nivå och över elområdesgränser. I förordning (EU) 2017/1485 fastställs regler och krav i syfte att skydda driftssäkerhet, frekvenskvalitet och effektivt användande av sammanlänkade system och resurser.
- (4) I enlighet med artikel 9.9 i förordning 2015/1222 kommer den föreslagna metoden för kostnadsdelning inom kapacitetsberäkningsregion Norden bidra till och på inget sätt hindra att målsättningarna i artikel 3 i förordning 2015/1222 uppfylls. Metoden för kostnadsdelning tillsammans med den metod som har tagits fram i enlighet med artikel 35 i förordning 2015/1222 säkerställer en rättvis och icke-diskriminerande behandling av de systemansvariga för överföringssystem (i enlighet med artikel 3.e i förordning 2015/1222). Metoden säkerställer också driftssäkerhet genom att principerna för processen att dela kostnaderna för samordnad omdirigering och motköp specificeras, vilket möjliggör att omdirigering och motköp kan tillämpas på ett samordnat sätt inom regionen. Vidare säkerställer den att alla systemansvariga för överföringssystem behandlas lika, samt att öppenhet och insyn råder när det gäller de åtgärder som vidtas av systemansvariga för överföringssystem genom att de är skyldiga att dokumentera alla åtgärder och medföljande kostnader.
- (5) Inom kapacitetsberäkningsregion Norden tilldelas den regionala säkerhetssamordnaren för Norden uppgiften som samordnad kapacitetsberäknare.
- (6) Metoden för kostnadsdelning kompletterar metoden för kapacitetsberäkning som tillämpas inom kapacitetsberäkningsregion Norden samt metoden för samordnad omdirigering och motköp inom kapacitetsberäkningsregion Norden i syfte att främja en god konkurrens inom produktion, handel och leverans av elektricitet, vilket säkerställer en optimal användning av infrastrukturen för överföring samt bidrar till en effektiv och långsiktig drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i hela unionen, samt optimering av beräkning och tilldelning av kapacitet mellan elområden (artikel 3.a i förordning 2015/1222).

- 2018-12-11
- 2018-100268-0012
- (7) Samordning mellan de systemansvariga för överföringssystem och den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden samt tillämpning av omdirigering och motköp inom tidsramarna för dagen före och intradag i enlighet med metoden för kapacitetsberäkning för kapacitetsberäkningsregion Norden inom region Norden tillsammans med en rättvis fördelning av kostnader för tillämpade åtgärder säkerställer en optimal användning av infrastrukturen för överföring (artikel 3.b i förordning 2015/1222). Genom att samordningen mellan de systemansvariga för överföringssystem samt mellan systemansvariga för överföringssystem och den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden förstärks, möjliggörs också en effektivare användning av resurser för omdirigering och motköp. Metoden säkerställer och förbättrar öppen och tillförlitlig information, samt bidrar till en effektiv och långsiktig drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn inom unionen (artikel 3.g i förordning 2015/1222). Metoden och dess samordningsprocess leder till effektivare tilldelning av kapacitet mellan elområden (artikel 3.d i förordning 2015/1222).
 - (8) Kostnader som är berättigade att delas bestäms på ett transparent och kontrollerbart sätt i enlighet med kraven som anges i artikel 74.3 i förordning 2015/1222, vilket följer av att den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden (i enlighet med artikel 78.2.a i förordning 2017/1485), har skyldighet att föreslå de mest, även ur ekonomisk synpunkt, effektiva avhjälpande åtgärderna till de systemansvariga för överföringssystem utifrån den uppdaterade förteckningen över möjliga åtgärder och deras förväntade kostnader, som varje systemansvarig för överföringssystem (i enlighet med artikel 78.1.b i förordning 2017/1485), har skyldighet att lämna in till den regionala säkerhetssamordnaren inom region Norden.
 - (9) Planering av tillämpning av avhjälpande åtgärder, inklusive omdirigering och motköp, ska utföras i förväg innan genomförande, i samordning mellan de systemansvariga för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden och den regionala säkerhetssamordnaren, i enlighet med metoden som har tagits fram enligt artikel 35 i förordning 2015/1222, medan aktivering av åtgärderna kommer att utföras så nära tidpunkten för genomförande som möjligt. Detta möjliggör att planerna kan uppdateras med senast erhållen information avseende omdirigering och motköp, vilket kommer att leda till ständiga förbättringar inom tillämpningen av avhjälpande åtgärder och därmed uppfyller denna metod kraven som anges i artikel 74.5.d i förordning 2105/1222.
 - (10) Metoden för kostnadsdelning uppfyller kraven som anges i artikel 74.6 (a-c) samt (f) i förordning 2015/1222, då denna metod utgör ett incitament för att de systemansvariga för överföringssystem ska genomföra verkningsfulla investeringar, samt för att de systemansvariga för överföringssystem och den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden ska hantera överbelastning på ett samordnat och effektivt sätt genom en rättvis fördelning av kostnader mellan de systemansvariga för överföringssystem.
 - (11) Metoden för kostnadsdelning främjar en rättvis fördelning av kostnader genom att kostnader täcks av systemansvarig för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden, där omdirigering och motköp tillämpas inom dess kontrollområden i syfte att minska överbelastning eller för att optimera kapacitet, eller som täcks av systemansvarig för överföringssystem inom berörd kapacitetsberäkningsregion i det fall omdirigering och motköp föreslås baserat på samordnad driftsäkerhetsanalys i enlighet med artikel 75 i förordning 2017/1485. Detta transparenta och samordnade förfarande mellan de systemansvariga för överföringssystem samt mellan systemansvariga och den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden, såväl som mellan regionala säkerhetssamordnare inom olika kapacitetsberäkningsregioner, medför att de systemansvariga

för överföringssystem kan upprätthålla en rimlig ekonomisk planering i enlighet med kraven i artikel 74.6.g i förordning 2015/1222.

- (12) Metoden för kostnadsdelning överensstämmer med andra relevanta mekanismer, i och med att principerna för kostnadsdelning ej står i strid med principerna för delning av intäkter från överbelastning i enlighet med kraven i artikel 73 i förordning 2015/1222, samt kompensationsmekanismen mellan de systemansvariga för överföringssystem i enlighet med kraven i artikel 13 i förordning (EG) nr 714/2009 och Kommissionens förordning (EU) nr 838/2010. Därmed uppfyller denna metod kraven i artikel 74.6.d i förordning 2015/1222.
- (13) Denna metod för kostnadsdelning underlättar en långsiktig utveckling och drift av det europeiska sammanlänkade systemet, och en effektiv drift av den europeiska elmarknaden, i enlighet med kraven i artikel 74.6.e i förordning 2015/1222. Såsom angivet under punkt 7 och 10 i detta stycke, utgör denna metod ett incitament till att genomföra verkningfulla investeringar, för att samordna tillämpningen av omdirigering och motköp, vilket leder till att förbättringar kan göras inom tillämpningen av avhjälpan åtgärder samt för att säkerställa effektivt nyttjande av överföringsnätet.
- (14) Denna metod för kostnadsdelning uppfyller kraven i artikel 74.5.a och 74.5.c då behovet av att nyttja omdirigering och motköp analyseras och verifieras genom driftsäkerhetsanalysen som utförs av den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden samt i realtid av de systemansvariga för överföringssystem. Om omdirigering och motköp rekommenderas av den regionala säkerhetssamordnaren inom region Norden, har den regionala säkerhetssamordnaren inom region Norden bekräftat att omdirigering och motköp med gränsöverskridande betydelse är den mest effektiva, även ur ekonomisk synpunkt, lösningen för hantering av överträdelser av gränserna för driftsäkerhet i driftsäkerhetsanalysen. I artikel 4 i metoden för samordning av omdirigering och motköp inom kapacitetsberäkningsregion Norden, ställer de systemansvariga för överföringssystem krav på att den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden ska dokumentera användningen av omdirigering och motköp och medföljande kostnader, i syfte att i efterhand kontrollera användning av omdirigering och motköp med medföljande kostnader, i enlighet med kraven som anges i artikel 74.5.b i förordning 2015/1222.
- (15) Den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden kommer att driva en samordnad driftsäkerhetsanalys. I händelse av att överträdelser av gränserna för driftsäkerhet upptäckts i driftsäkerhetsanalysen, ska den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden till de systemansvariga för överföringssystem rekommendera de mest verksamma och ekonomiskt effektiva omdirigerings- och motköpsåtgärderna för att hantera dessa överträdelser. Denna rekommendation ska baseras på en förteckning över möjliga avhjälpan åtgärder, tillhandahållen av de systemansvariga för överföringssystem i enlighet med metoden för kapacitetsberäkning inom kapacitetsberäkningsregion Norden. I det fall en systemansvarig för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden ej samtycker till förslaget, kan berörd systemansvarig lägga fram ett motförslag till den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden, som därmed prövar det nya förslaget inom driftsäkerhetsanalysen. Om dessa nya omdirigerings- och motköpsåtgärder minskar aktuell överträdelse, kommer den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden att föreslå dessa till den systemansvariga för överföringssystem inom region Norden
- (16) Den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden identifierar behovet av omdirigering och motköp inom den samordnade driftsäkerhetsanalysen och lämnar förslag till de systemansvariga för överföringssystem.

Detta utgör en daglig process baserad på uppdaterade gemensamma nätmodeller. Aktivering av omdirigering och motköp utförs av de systemansvariga för överföringssystem så nära tidpunkten för genomförande som möjligt

- (17) Inom kapacitetsberäkningsregion Norden aktiveras resurser för omdirigering och motköp av de systemansvariga för överföringssystem baserat på den gemensamma budlistan på balansmarknaden, eller i enlighet med andra lämpliga mekanismer och överenskommelser. När val genomförs av bud som ska aktiveras från den gemensamma balansmarknaden, ska dessa bud väljas ut baserat på budlistan med beaktande av teknisk och ekonomisk effektivitet för varje resurs avseende minskning av aktuell överträdelse.
- (18) I kapacitetsberäkningsregion Norden kommer kostnader för omdirigering och motköp i enlighet med artikel 35.5.a i förordning 2015/1222 att baseras på bud pris för omdirigering och motköp av resurser på de relevanta elmarknaderna för relevant tidsram. Köp av omdirigerings- och motköpsresurser inom region Norden ska genomföras via bud från balansmarknaden, men kan också ske genom att resurser görs tillgängliga genom andra lämpliga mekanismer och överenskommelser som kan tillämpas för varje kontrollområde för de systemansvariga för överföringssystem inom region Norden.
- (19) Mekanismen för att bekräfta det verkliga behovet av omdirigering och motköp i enlighet med kraven i artikel 74.5.a i förordning 2015/1222, uppfyller kraven angivna i artikel 78.2 och 78.3 i förordning 2017/1485, avseende samordnad regional bedömning av driftsäkerhet som utförs av den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden, samt bedömningar som utförs av enskilda systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 78.4 i förordning 2017/1485.
- (20) Bedömning av den inverkan som omdirigering och motköp har på driftsäkerhet och ekonomiska kriterier utförs i enlighet med artikel 74.5.c i förordning 2015/1222, samt artikel 78.2.a i förordning 2017/1485, vilka specificerar att då den regionala säkerhetssamordnaren inom kapacitetsberäkningsregion Norden upptäcker en begränsning, ska denne rekommendera de mest effektiva, även ur ekonomisk synpunkt, avhjälpande åtgärderna till den berörda systemansvarige för överföringssystem.

**LÄMNAR IN FÖLJANDE METOD FÖR KOSTNADSDELNING TILL ALLA
TILLSYNSMYNDIGHETER INOM KAPACITETSBERÄKNINGSREGION
NORDEN:**

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Denna metod för kostnadsdelning ska anses vara den gemensamma metoden för systemansvariga för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden i enlighet med artikel 74 i förordning (EU) 2015/1222.
2. Denna metod för kostnadsdelning inom kapacitetsberäkningsregion Norden omfattar kostnadsdelning av samordnad omdirigering och motköp för:
 - a. Kritiska nätelement och kraftöverföringskorridorer med gränsöverskridande betydelse som inkluderas i kapacitetsberäkning för kapacitetsberäkningsregion Norden, i enlighet med artikel 2 i metoden för kapacitetsberäkning för region Norden,
 - b. Kapacitetsberäkning inom tidsramarna för dagen före och intradag motsvarande de tidsramar som omfattas av metoden för kapacitetsberäkning för kapacitetsberäkningsregion Norden.

Artikel 2

Definitioner och tolkning

1. Avseende denna metod för kostnadsdelning ska den terminologi som används i detta dokument definieras på samma sätt som i artikel 2 i förordning 2015/1222, förordning (EG) 714/2009, direktiv 2009/72/EG och Kommissionens förordning (EU) 543/2013, samt de definitioner som anges i metoden framtagna i enlighet med artikel 35 i förordning 2015/1222.
2. Dessutom gäller följande definitioner:
 - a. "Begärande systemansvarig" är den systemansvarige för överföringssystem som framför en begäran avseende omdirigering och motköp för sitt kontrollområde.
 - b. "Kostnader" är de faktiska utgifterna och inkomsterna som uppstår vid tillämpning och aktivering av omdirigerings- och motköpsresurser för kritiska nätelement och kraftöverföringskorridorer vid kapacitetsberäkning eller under drift för att minska överbelastning.

3. I denna metod för kostnadsdelning gäller följande, om inte annat föreskrivs av sammanhanget:
- a. Singular form omfattar även plural form och omvänt.
 - b. Rubriker är angivna för att underlätta läsningen och påverkar inte tolkningen av metoden.
 - c. Hänvisningar till "artiklar" syftar på artiklar i detta dokument, om inte annat föreskrivs.
 - d. Hänvisningar till lagstiftning, förordningar, direktiv, föreläggande, handling, föreskrift, eller övriga antagna dokument ska inkludera varje ändring, utvidgning eller nytt antagande av den som då gäller.

Artikel 3

Åtgärder med gränsöverskridande betydelse

1. Principerna för samordnad kostnadsdelning av omdirigering och motköp för kapacitetsberäkningsregion Norden är tillämpliga i följande fall:
 - a. Om kostsamma åtgärder som omdirigering och motköp aktiveras under realtidsdrift för kritiska nätelement eller kraftöverföringskorridorer som ägs av en systemansvarig inom kapacitetsberäkningsregion Norden, och om dessa kostsamma omdirigerings- och motköpsresurser tillämpades för att öka kapaciteten på dagen före- och/eller intradagsmarknaden i enlighet med metoden för kapacitetsberäkning inom region Norden;
 - b. Om kostsamma åtgärder som omdirigering eller motköp aktiveras under realtidsdrift för kritiska nätelement eller kraftöverföringskorridorer som ägs av fler än en systemansvarig (exempelvis sammanlänkningsregioner) inom kapacitetsberäkningsregion Norden, och om dessa kostsamma omdirigerings- och motköpsresurser tillämpades för att öka kapaciteten på dagen före- och/eller intradagsmarknaden i enlighet med metoden för kapacitetsberäkning inom region Norden;
 - c. Om kostsamma åtgärder som omdirigering och motköp som inte har använts vid kapacitetsberäkning aktiveras under realtidsdrift för att säkerställa stabiliteten på kapaciteten på sammanlänkningsregioner mellan de systemansvariga för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden på dagen före- och intradagsmarknaden;
 - d. Om kostsamma åtgärder som omdirigering och motköp som inte har använts vid kapacitetsberäkning aktiveras under realtidsdrift för att minska överbelastning i växelströms- och likströmsnät som ägs av en systemansvarig för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden;
 - e. Om en systemansvarig för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden aktiverar kostsam omdirigering och motköp under realtidsdrift på begäran av en systemansvarig för överföringssystem från en angränsande kapacitetsberäkningsregion.

Artikel 4

Principer för kostnadsdelning av kostsamma omdirigerings- och motköpsåtgärder med gränsöverskridande betydelse

1. Utgifter och inkomster i enlighet med artikel 3.1.a ska täckas av den begärande systemansvarige för överföringssystem.
2. Utgifter och inkomster i enlighet med artikel 3.1.b och 3.1.c ska delas lika mellan de systemansvariga för överföringssystem som är ansvariga för driften av aktuellt kritiskt nätelement, kraftöverföringskorridor eller sammanlänkning.
3. Utgifter och inkomster i enlighet med artikel 3.1.d och 3.1.e ska täckas av den begärande systemansvarige för överföringssystem.
4. Priset för aktiverade omdirigerings- och motköpsresurser som har använts vid beräkning av kostnaden som ska delas mellan de systemansvariga för överföringssystem bör motsvara det faktiska budpriset som betalas av den systemansvariga på marknaden där buden aktiveras, exempelvis på balansmarknad (-erna), eller det pris som betalas i enlighet med lämpliga mekanismer och överenskommelser.

Artikel 5

Övervakning av tillämpning av kostsamma omdirigerings- och motköpsresurser

1. De systemansvariga för överföringssystem ska i kontrollsyfte samla in data över omdirigerings- och motköpsaktiviteter. Systemansvariga för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden ska publicera information avseende omdirigering och motköp på plattformen för informationstransparens tillhörande Entso för el, i enlighet med artikel 13 i Kommissionens förordning (EU) nr 543/2013 av den 14 juni 2013 om inlämnande och offentliggörande av uppgifter på elmarknaderna.
2. Systemansvarig för överföringssystem ska som minst övervaka och registrera följande information med avseende på omdirigering och motköp per marknadstidsenhet, i enlighet med kraven som anges i Kommissionens förordning om transparens nr 543/2013, ändring av bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009. Denna information publiceras på den europeiska plattformen för informationstransparens:
 - a. Information avseende omdirigering:
 - i. vidtagen åtgärd (produktionsökning/minskning, lastökning/minskning),
 - ii. identifiering, läge och typ av nätelement som berörs av åtgärden,
 - iii. skäl för åtgärden,
 - iv. inverkan på kapacitet på grund av åtgärden (MW),
 - v. månadskostnad (EUR).

- a. Information avseende motköp:
- vi. vidtagen åtgärd (det vill säga gränsöverskridande utbyte, ökning eller minskning,
 - vii. berört elområde,
 - viii. skäl för åtgärden,
 - ix. förändring i utbyten mellan elområden (MW),
 - x. månadskostnad (EUR).

3. På begäran av en nationell tillsynsmyndighet inom kapacitetsberäkningsregion Norden, är motsvarande systemansvarig för överföringssystem inom denna region skyldig att tillhandahålla en komplett förteckning över de punkter som anges i artikel 5.2.a och 5.2.b i denna metod för kostnadsdelning.

Artikel 6

Införande av metod för kostnadsdelning

1. Systemansvariga för överföringssystem inom kapacitetsberäkningsregion Norden ska införa denna metod efter att godkännande av tillsynsmyndighet har utförts samt i samordning med införande av:
- a. metoden för samordning av omdirigering och motköp i enlighet med kraven i artikel 35 i förordning 2015/1222.

Artikel 7

Språk

Referensspråket för denna metod ska vara engelska. För att undvika tveksamheter då systemansvariga för överföringssystem behöver översätta denna metod till sina nationella språk, i händelse av inkonsekvens mellan den engelska version som publiceras av systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 9.14 i förordning 2015/1222 och en version på ett annat språk, är berörda systemansvariga skyldiga att undanröja dessa motsägelser genom att tillhandahålla berörda nationella tillsynsmyndigheter en reviderad översatt utgåva av denna metod.

Så här gör du för att överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med beslutet kan du överklaga det hos Förvaltningsrätten i Linköping. Överklagandet ska vara skriftligt.

När du överklagar ska du

- 1 tala om vilket beslut du överklagar genom att ange ärendets diarienummer
- 2 redogöra för vad beslutet gäller, vad du tycker är fel i beslutet, varför du vill att beslutet ska ändras och på vilket sätt
- 3 lämna dina kontaktuppgifter: namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, telefonnummer och e-postadress.

Du kan också skicka med de handlingar som du anser har betydelse.

Om du anlitar ombud ska du uppge kontaktuppgifter till ombudet.

Senaste dag för att överklaga

Inom tre (3) veckor från den dag då du tog emot beslutet måste ditt överklagande ha kommit till Energimarknadsinspektionen. Detta gäller oavsett om du är privatperson eller företrädare ett företag.

Om du som klagar företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre (3) veckor från den dag då beslutet meddelades.

Vem tar emot överklagandet?

Du ska skriva att du vill överklaga beslutet till Förvaltningsrätten i Linköping, men du ska ändå skicka överklagandet till Energimarknadsinspektionen.

Adressen är:

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 ESKILSTUNA

Vad händer sedan?

Energimarknadsinspektionen prövar först om överklagandet kommit in i rätt tid. Om överklagandet kommer in för sent kan det avvisas. Annars överlämnar Energimarknadsinspektionen skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till Förvaltningsrätten i Linköping som prövar överklagandet. I vissa fall kan Energimarknadsinspektionen själv ompröva beslutet.

För ytterligare upplysningar kan du vända dig till Energimarknadsinspektionen